

סעיפי הזהות בהצעת החוקה מטעם המכון לאסטרטגיה ציונית

מגילת העצמאות היא המבוא לחוקה.

עקרונות היסוד של המדינה

1. מדינת ישראל היא מדינה יהודית והבית הלאומי של העם היהודי; בה ממש העם היהודי את שאיפתו להגדרה עצמית על-פי מורשתו התרבותית וההיסטורית.
2. מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית המכבדת את זכויות האדם ברוח עקרונות החירות, הצדק, היושר והשלום של מורשת ישראל.
3. ריבונות המדינה נתונה בידי אזרחיה.
4. המבוא הוא חלק מהחוקה; אין לשנות את מבוא ואת סעיפים 1 עד 4 אלא ברוב של שני שלישים מחברי הכנסת.

מדינת ישראל כביתו הלאומי של העם היהודי

21. ירושלים היא בירת ישראל; ירושלים היא מקום מושבם של נשיא המדינה, של הכנסת, של הממשלה, של בית המשפט העליון ושל מבקר המדינה.
22. עברית היא שפת המדינה.
23. הלוח העברי הוא הלוח הרשמי של המדינה.
24. ימי השבתון הקבועים במדינת ישראל הם שבת ומועדי ישראל; לא יועסק עובד בימי שבתון אלא בתנאים שייקבעו בחוק; הפעילות האסורה בימי שבתון תיקבע בחוק; מי שאינם יהודים רשאים לשבות בחגיגים; ימי השבתון ייקבעו לגבי כל עדה על פי החלטת ממשלה.
25. יום החג הלאומי של המדינה הוא יום העצמאות, החל בה' באייר או ביום חול הסמוך לו כפי שייקבע על ידי הממשלה.
26. המנון המדינה הוא "התקווה"; דגל המדינה לבן, שני פסי תכלת סמוך לשוליים העליונים והתחתונים ומגן דוד תכול באמצעו, סמל המדינה הוא מנורת שבעת הקנים, עלי זית בשני צדי המנורה, והמילה "ישראל" למרגלותיה.
27. המדינה תפעל לקיבוץ גלויות ישראל ולהתיישבות יהודית בארץ, והיא תקצה קרקעות ומשאבים למטרות אלה.
28. אלה יהיו זכאי שבות לעולים לישראל: (1) בן למי שהוא יהודי על פי ההלכה; (2) מי שהצטרף לקהילה יהודית והוא בעל זיקה מוכחת לעם היהודי ולמורשתו כפי שייקבע בחוק; בן זוג של עולה וילדי העולה שיבואו עמו או בסמוך לעלייתו זכאים להתיישב במדינה כפי שייקבע בחוק; הזכויות בסעיף זה ניתנות לשלילה על-פי חוק ממי שמסכן את שלום הציבור.
29. המדינה תפעל לשימור המורשת התרבותית וההיסטורית של העם היהודי ולטיפוחה; המשפט העברי ישמש מקור השראה לחקיקה.
30. קהילה זכאית לשמור על תרבותה, שפתה ומורשתה; המדינה רשאית לאפשר לקהילה מובחנת, לרבות בני דת כלשהי, לקיים יישובים קהילתיים נפרדים.
31. המדינה תקיים מערכת חינוך ממלכתית, לרבות ממלכתית דתית, שתקנה מיומנויות יסוד; במוסדות חינוך המשרתים ציבור יהודי ילמדו תולדות העם היהודי, מורשתו ומסורתו; כל קהילה רשאית להוסיף תכנים ייחודיים לתכנית הלימודים או לקיים מוסדות חינוך פרטיים כפי שייקבע בחוק.

סעיפים נוספים מתוך הצעת החוקה הנוגעים לזהות המדינה:

מתוך פרק "מעמדם של האדם ושל האזרח וחירויותיהם":

8. לכל אדם חופש הדת, חופש המצפון, חופש הדעה וחופש תרבות.
19. זכות המוכרת בחוקה מוגבלת בעת שיש בה כדי לפגוע בביטחון המדינה, בשלום הציבור ובטובתו, המוסר הציבורי, במהותה של מדינת ישראל כבית הלאומי של העם היהודי, במהותה של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית או במניעת עבריינות.

מתוך פרק "הרשות המחוקקת":

43. המועמדים לכנסת ייכללו ברשימות מועמדים שנקבעו והוגשו כחוק; רשימת מועמדים לא תשתתף בבחירות ולא יהיה אדם מועמד בבחירות לכנסת אם יש במטרותיה או במעשיה של הרשימה או במעשיו של האדם, לפי העניין, במפורש או במשתמע, אחד או יותר מאלה: (1) שלילת קיומה של מדינת ישראל כבית הלאומי של העם היהודי; (2) שלילת משטרה הדמוקרטית של המדינה; (3) תמיכה במאבק מזוין של מדינת אויב או של ארגון אחר נגד מדינת ישראל.
47. רוב של חברי הכנסת ראוי ליזום עריכת משאל עם בנושאים הנוגעים לריבונות המדינה ולשאלות חוקתיות; משאל עם בכל עניין הוא מיעף ותוצאותיו אינן מחייבות את הכנסת או רשות אחרת.

מתוך פרק "הרשות המבצעת":

63. צבא ההגנה לישראל נתון למרותה של ממשלת ישראל; צבא ההגנה לישראל מופקד על ביטחון המדינה, אזרחיה ותושביה, ובני העם היהודי הנתונים בצרה ובשביה, ועל משימות אחרות שתיקבענה על פי חוק; ראש המטה הכללי יתמנה על ידי הממשלה; צבא ההגנה לישראל יכבד את השבת ומועדי ישראל, ישמור על כשרות המזון, ויאפשר למשרתים בו שמירה מלאה של מצוות דתם.

מתוך פרק "הרשות השופטת":

66. אלה בתי המשפט שסמכות שפיטה נתונה בידיהם: (1) בית המשפט העליון; (2) בית משפט מחוזי; (3) בית משפט שלום; (4) בית משפט אחר שייקבע בחוק כבית משפט.
67. סמכות שפיטה נתונה גם בידי אלה: (1) בית דין דתי; (2) בית דין אחר; (3) רשות אחרת והכל כפי שייקבע בחוק.
68. בתי הדין הדתיים מוסמכים לדון בענייני נישואים וגירושין של מי שנשוי על פי דתם, סמכותם כאמור תהיה ייחודית בענייני תוקפם של הנישואים והגירושין; בתי הדין הדתיים ידונו בכל עניין אחר שיובא לפניהם בהסכמת הצדדים ועל פסק דינם יחול חוק הבוררות; צדדים המתדיינים בהסכמה בפני בית דין דתי אפשר שיהיו גופים ציבוריים, לרבות גופים שהוקמו על פי חוק; אין האמור בסעיף 15 חל על נושאים הנדונים בבתי הדין הדתיים.
73. ראה בית המשפט שאלה משפטיות הטעונה הכרעה ולא מצא לה תשובה בדבר חקיקה, בהלכה פסוקה או בדרך של היקש מובהק, יכריע בה לאור עקרונות החירות, הצדק, היושר והשלום של מורשת ישראל.